

Maksumaksjate seaduse muudatused

EML

Postitaja:

Postitatud : 18.03.2008 9:30:49

Rahandusministeerium on ette valmistanud ja kooskõlastusringile saatnud maksumaksjate seaduse muutmise seaduse eelnõu.

Eelnõuga luuakse uus maksude tasumise süsteem, mis võimaldab maksukohustuslasel täita oma maksukohustus kasutades tasumisel vaid ühte viitenumbrit. Antud eesmärgi saavutamiseks luuakse üks **ettemaksukonto**. Sellele kontole tehtud maksetega loetakse tekkinud maksukohustused ja –nõuded täidetuks, kui maksukohustuslase tagastusnõue katab tekkinud rahalised kohustused ja maksukohustuslane on tasumise tähtpäevaks esitanud ka maksudeklaratsiooni. Juhtumil, kui ettemaksukontol on küll raha, st isikul on riigi vastu tagastusnõue, kuid maksudeklaratsiooni esitamise kohustus on täitmata, toimub tasumine ehk tasaarvestamine alles siis, kui maksukohustuslane esitab maksudeklaratsiooni. Kui maksumaksja maksudeklaratsiooni ei esita ning maksu määramiseks tehakse maksuotsus, toimub tasumine maksuotsuse alusel 30 päeva pärast haldusakti kättetoimetamist. Maksuteate tegemisel toimub tasumine 30 päeva pärast maksuteate kättetoimetamist. Uus süsteem on maksukohustuslasele mugavam, võimaldades väga paljusid erinevaid seadusest tulenevaid rahalisi nõudeid ja kohustusi täita vaid ühe maksega, mis võib toimuda kas pangalaenuks või sularahas. Kõnealuse makse tegemisega ja maksudeklaratsiooni esitamisega on maksumaksja põhimõtteliselt täitnud kõik enda kohustused maksuhalduri ees. Vastavalt maksukohustuste tekkimise ajale ja kohustuse liigile toimub tasumine juba automaatselt ning maksumaksja on seega vabastatud kõikidest tasumist puudutavatest kohustustest, va õigeaegselt maksudeklaratsiooni esitamisest. Eelnev kehtib aga vaid eeldusel, et maksumaksja poolt on maksuhaldurile üle kantud summa, mis katab kõik isikule tekkinud rahalised kohustused. Lisaks maksumaksja mugavuse suurendamisele, paraneb uue süsteemiga ka maksuhalduri haldussuutlikkus. Täna kehtiva MKS-i kohaselt ei ole võimalik maksuhalduri initsiatiivil ilma sundtäitmise regulatsiooni rakendamata saldeerida erinevates maksuliikides eksisteerivaid võlgasid ja enamakseid. Muudatus võimaldab maksuhalduril enda initsiatiivil ja lihtsamalt (st ilma sundtäitmiseta või ka ilma tasaarvestamiseta, mis eeldab maksumaksja tagastustaotluse olemasolu) teostada maksuliigiüleseid tasumisi. Kui täna kehtiva tasumise süsteemi kohaselt saab maksuliigiüleseid tasumisi läbi viia ka maksumaksja ümberkannete taotluste abil, siis uue regulatsiooni kohaselt langeb ära ka kõnealuste taotluste esitamise vajadus. Seega on uus süsteem vähem koormav ka maksumaksja jaoks. Maksuhalduril on keskmiselt 60 – 70 tuhat isikut, kellele ühe maksuliigi enamakse ületab või on võrdne teise maksuliigi võlga. Teine oluline muudatus puudutab **täitetoimingute sooritamist pärast menetluse alustamist**. Muudatus on vajalik juhtudel, kus maksuhalduril on tekkinud põhjendatud kahtlus, et maksuotsuse või vastutusotsuse tegemise järgselt (siis kui maksukohustus on üleläänud ettevõtte või selle osa üleandmise korral) ei ole maksuhalduril võimalus maksuvõlga sisse nõuda, kuna isikul puudub vara (isik on vara ära „kantinud” jms). Teatud juhtudel võib esineda oht, kus maksukohustuslane võib menetluse kestel muutuda varatuks ja eelarest maandaks seda riski. Säte võimaldab rakendada korraga ühte täitetoimingut, kas käsutamise keelumärke kandmist kinnistusraamatusse, ehtisregistrisse, sõiduvahendeid puudutavasse registrisse või laevakinnistusraamatusse. Samas võib keelumärke panna peale mitmele objektile korraga. See, millises ulatuses ja millises ajalisel ulatuses maksuhaldur

keelumärget rakendab, on maksuhalduri diskretsiooniotsus. Maksuhalduri vastav haldusakt peab olema motiveeritud, st sealt peab nähtuma see põhjendatud kahtlus, mis ajendas maksuhaldurit eelaresti kohaldama. Isikul on võimalus keelumärke kustutamiseks juhul, kui maksukohustuslane esitab MKS 12. peatükis sätestatud tagatise. Toetudes Põhja Maksu- ja Tollikeskuse (edaspidi *PMTK*) statistikale on revisjone ning määratud summasid alates 2004. a kuni käesoleva ajani tahtlik maksejõuetus tekitatud ca 65 isiku poolt, kus kontrollimise perioodil või hilisemas vaide/kohtumenetluses on kinnisvara võõrandatud kolmandatele isikutele vältimaks edasist sissenõudmise protsessi. Igapäevases praktikas algatades vastutusmenetlusi eesmärgiga koostada füüsilisele isikule vastutusotsus või äriühingule ettevõtte ülemineku korraldus, siis jõudes jõustuva haldusaktini on isikud muutnud ennast varatuks. PMTK on algatanud 19 pankrotimenetlust alates 2004. a lõpust ning antud menetlused on 90% ulatuses suunatud tehingute tagasivõitmisele, kahju tekitaja hagemisele. Samas jäävad paljuski menetlused algatamata, kuna kontrollperioodil, peale vara võõrandamist, muudab registervara 3-4 korda omaniku ning hilisemalt heauskselt omanikult tehingu tagasivõõtmine on lootusetu. Samuti peab pankrotimenetluses arvestama võlausaldajate võrdsuse printsiibiga, täiendava menetluse krediteerimisega, ressursi koormamisega ja 3-6 aastase menetlusega. Muudatusi on veel. [Tutvu seaduseelnõuga siit \(rtf formaadis fail\).](#) [Tutvu seaduseelnõu seletuskirjaga siit \(rtf formaadis fail\).](#)